

Sprawozdanie z działalności Zespołu do spraw zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, Jako składowa sprawozdania ZG PTP ostatniej kadencji

Pierwsze spotkanie zespołu, którego zadaniem było opracowanie założeń reformy w psychiatrii dzieci i młodzieży odbyło się w lipcu 2017 r. Zespół zbierał się co miesiąc w Ministerstwie Zdrowia, spotkaniom przewodniczył podsekretarz stanu Zbigniew Król.

Wynikiem pracy zespołu było opracowanie głównych założeń reformy. Prace od 20 lutego 2018 roku kontynuował poszerzony Zespół ds. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, który został powołany zarządzeniem Ministra Zdrowia (Dz. Urz. Min. Zdr. 2018.6).

Skład Zespołu obejmuje Podsekretarza Stanu z MZ, Zespół został powołany przez Ministra Zbigniewa Króla, obecnie pracę Zespołu koordynuje Minister Józefa Szczurek-Żelazko, a w jego skład wchodzi: konsultanci krajowi w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży i psychologii klinicznej, konsultant wojewódzki w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego, kierownicy klinik psychiatrii dzieci i młodzieży, przedstawiciele Zespołu w dziedzinie reformy psychiatrii dorosłych (prof. Jacek Wciórka, prof. Janusz Heitzman), przedstawiciel UKSW- Instytutu Psychologii, przedstawiciel Departamentu Analiz i Strategii w MZ, przedstawiciel Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego w MZ, przedstawiciel Departamentu Pielęgniarek i Położnych w MZ oraz przedstawiciel Departamentu Zdrowia Publicznego w MZ. W trakcie prac i spotkań Zespołu zostały powołane do jego składu również inne Osoby, które dzięki swojemu doświadczeniu i wiedzy aktywnie włączyły się w prace Zespołu.

Efektom tej pracy jest:

1. Przygotowanie reformy psychiatrii dzieci i młodzieży w sposób ewolucyjny, w oparciu o trzypoziomowy sposób funkcjonowania struktur psychiatrii dzieci i młodzieży, co w konsekwencji ma przenieść zdecydowaną większość działań do środowiska pacjenta i jego rodziny – środowiskowe poradnie psychologiczne w pierwszym poziomie, jako zupełnie nowa struktura. W rozporządzeniu „koszykowym” zostały wprowadzone trzy poziomy referencyjne. Nowy koszyk został opublikowany w dniu 29 sierpnia 2019 r. Jest to podstawowy dokument wdrażający reformę. Rozporządzenie znajduje się pod adresem:
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190001640/O/D20191640.pdf>
2. Ponadto, Zespół wprowadził nową kwalifikację rynkową „Prowadzenie terapii środowiskowej dzieci i młodzieży”. Terapeuta środowiskowy jest podstawą funkcjonowania Terapeutycznych Zespołów Mobilnych. Pierwsze takie Zespoły powstały w Szpitalu Pediatrycznym im. Jana Pawła II w Sosnowcu – w Dziale Psychiatrii i Psychoterapii Wieków Rozwojowych. Zespoły mobilne są przypisane do pierwszego i drugiego poziomu referencyjnego jako terapeuci środowiskowi dzieci i młodzieży. Prowadzenie terapii środowiskowej zostało uznane przez Ministra Zdrowia jako kwalifikacja rynkowa (M.P. poz. 1279 z dnia 29 grudnia 2018 r.¹) i została włączona do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Opis kwalifikacji jest dostępny pod adresem:
<https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12646>

¹ Obwieszczenie Ministra Zdrowia jest pod adresem:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20180001279/O/M20181279.pdf>

3. Ministerstwo Zdrowia powołało ośrodki koordynujące – ośrodki na trzecim poziomie referencyjnym – rozwój sieci poziomów referencyjnych w skali jednego województwa. Mają one koordynować prace prac związane z proponowanymi zmianami (lista koordynatorów została sporządzona i rozesłana do zainteresowanych oraz instytucji, z którymi są związani). W Dzielnicy Bielany powstał pierwszy w Polsce ośrodek II poziomu referencyjnego prowadzony przez Instytut Psychologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży Warszawa – Bielany.
4. Zespół zaproponował powstanie nowej specjalizacji z obszaru specjalizacji nielekarskich mających zastosowanie w ochronie zdrowia – psychoterapia dzieci i młodzieży. Zarekomendowano na pierwszego konsultanta krajowego w tej dziedzinie dr hab. Agnieszkę Słopień. W Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego został powołany Zespół Ekspertów, który opracował program szkolenia z psychoterapii dzieci i młodzieży. Program jest dostępny od 28 czerwca 2019 r. pod adresem: <https://www.cmkp.edu.pl/wp-content/uploads/2019/06/Psychoterapia-dzieci-i-mlodziezy-program-specjalizacji-aktualizacja-27-06-2019.pdf>
5. Zespół zaproponował, aby uruchomić specjalny konkurs w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w działaniu 5.4. Konkurs został uruchomiony w maju br z alokacją 30 mln PLN. Podmioty publiczne – jako liderzy – mogły wnioskować o sfinansowanie szkolenia z psychologii klinicznej dzieci i młodzieży, psychoterapii dzieci i młodzieży oraz terapii środowiskowej dzieci i młodzieży. Do konkursu zgłosiło się 5 konsorcjów publicznych, na kwotę 35 mln PLN. Regulamin konkursu oraz wyniki są pod adresem: <http://zdrowie.gov.pl/power/nabor-578-konkurs-szkolenia-pracownikow-ze.html>
6. Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji przygotowała raport wyceniający poziomy referencyjne w psychiatrii dzieci i młodzieży. **Niestety, nie przyjęto założeń rekomendowanych w ramach prac Zespołu ds. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, tj. finansowania ryczałtowego poziomu na odpowiednim poziomie.** Zespół nie rekomenduje takiego sposobu finansowania poziomów referencyjnych w psychiatrii dzieci i młodzieży. Raport jest dostępny pod adresem: http://bipold.aotm.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&layout=edit&id=5323
7. Członkowie zespołu współpracują z pracownikami Centrali NFZ. W opinii Zespołu nowy sposób finansowania jest zasadniczą podstawą reformy. Celem spotkań jest wypracowanie nowego sposobu finansowania w psychiatrii dzieci i młodzieży – prace zaawansowane w toku
8. Jako bardzo ważną kwestię należy podkreślić współpracę z MEN, w celu współpracy z kadrami psychologów, pedagogów i psychoterapeutów zatrudnionych w strukturach MEN w ramach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych. Jeden z członków Zespołu jest także członkiem Zespołu ds. edukacji włączającej przy Ministrze Edukacji Narodowej.

Przygotowała: prof. dr hab. Małgorzata Janas-Kozik, członek Zespołu ds. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, członek ZG PTP